

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

18/244-15

19. desember 2018

Årsregnskap 2018 og delårsregnskap i 2019

Vi viser til Finansdepartementets rundskriv R-8/2018 av 8. november 2018 vedrørende årsavslutning og frister for rapportering til statsregnskapet for 2018. Vi viser også til Finansdepartementets rundskriv R-11/2017 vedrørende løpende rapportering til statsregnskapet for 2018 og rundskriv R-115 av 24. november 2016 vedrørende utarbeidelse og avleggelse av årsregnskapet. Rundskrivene med vedlegg kan lastes ned fra Finansdepartementets nettside. Alle relevante skjemaer som fremgår av vedlegg 1 til Finansdepartementets rundskriv R-8/2018 er lagt ut på DBH. Skjemaene er nummerert på fra 1 til 16. Vi viser til denne nummereringen når vi omtaler hvilke skjemaer som er relevante for nettobudsjetterte virksomheter.

1. Rapporteringsfrister for 2018

Institusjonene skal sende inn regnskapsmateriale for 2018 til Riksrevisjonen, Direktoratet for økonomistyring (DFØ) og Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) innen de frister og i den utstrekning som er angitt i tabellen nedenfor. Departementet gjør oppmerksom på at alle rapporter i forbindelse med årsavslutningen for 2018 skal sendes elektronisk til DBH. Det er utarbeidet egne skjemaer for innrapportering av posteringer til kapitalregnskapet (skjema nr. 6) og for rapportering av gaveforsterkningsmidler (skjema nr. 14). Beholdningsoversikten (skjema nr. 15) er inkludert som tabell 3 i årsoppgjørspakken og rapporteres til DBH som en del av årsoppgjørspakken.

Følgende rapporteringskrav og frister gjelder for institusjonene som har unntak fra bruttoprinsippet (nettobudsjetterte institusjoner):

Rapport/oppgave	Frist til Riksrevisjonen	Frist til DFØ	Frist til DBH
Likviditetsrapport pr. 31.12.2018	15. januar	15. januar 2019	
Poster til kapitalregnskapet (skjema 6)			22. januar 2019
Aksje- og eierinteresser			Løpende ved endringer, senest 22. januar 2019
Årsregnskap for 2018	10. februar 2019 ²		10. februar 2019 ²
Gaver og gaveforsterkninger ¹			12. februar 2019
Årsrapport for 2018 med årsregnskap godkjent av styret	15. mars 2019		15. mars 2019
Riksrevisjonens beretning 2018			14 dager etter mottak, senest 15. juli 2019

2. Rapportering av regnskapsopplysninger

Rapporteringen til DBH skal skje elektronisk i samsvar med de maler og retningslinjer som er fastsatt for dette. For rapportering og innsending av regnskapsmateriale til Riksrevisjonen gjelder de retningslinjer Riksrevisjonen har gitt i eget brev til institusjonene.

Innrapportering av opplysninger til kapitalregnskapet

Institusjonene skal rapportere inn følgende kapitalposter til DBH:

- I. Leieboerinnskudd (konto 628002)
- II. Ordinære fond (kontogruppe 6402/8102)
- III. Beholdningen i konsernkontoordningen (kontogruppe 8202)

Til rapporteringen av kapitalpostene ovenfor skal skjema 6 Innrapportering av poster til kapitalregnskapet benyttes. Skjemaet er lagt ut på DBH. Utgående balanse pr. 31. desember 2017 i de aktuelle kontogruppene fremgår under ovennevnte kontogruupper i [vedlegg 3](#) (side 207) i Meld. St. 3 (2017-2018) og må legges inn manuelt i skjema 6.

¹Gjelder universitetene og høyskoler som kan tildele doktorgrad. (skjema 14)

²Se omtale av rapportering av årsregnskapet nedenfor

Vi understreker at posteringene til statens kapitalregnskap skal rapporteres rettidig til DBH, være korrekt og fullstendig. Disse rapportene er et viktig redskap for departementet i oppfølging og rapportering av kapitalpostene i sektoren.

Oversikt over statens aksje- og eierinteresser

Vi viser til departementets brev av 13. desember 2006 vedrørende opprettelse av en selskapsdatabase. Departementet baserer rapporteringen av aksjer og eierinteresser til Finansdepartementet på det institusjonene har rapportert til selskapsdatabasen, og legger til grunn at institusjonene rapporterer disse postene for regnskapsåret 2018 direkte til selskapsdatabasen i DBH. Departementet forutsetter at selskapsdatabasen til enhver tid er oppdatert og omfatter alle aksjer institusjonen forvalter 31. desember 2018. Vi forutsetter videre at det er samsvar mellom opplysningene i selskapsdatabasen, note 11 i institusjonenes virksomhetsregnskap og det som er registrert i foretaksregisteret hos Brønnøysundregistrene, og understreker at rapporteringen skal være i samsvar med retningslinjene i punkt 3.3.2 i Finansdepartementets rundskriv R-8/2018.

Det er ikke nødvendig å rapportere opplysningene om "Ansatte, drift o.l." og "Regnskapsnøkkeltall" til selskapsdatabasen for 2018.

Vi viser for øvrig til tabell 3.6 Aksjeinteresser pr. 31. desember 2017 i Meld. St. 3 (2017-2018) som viser beholdningene pr. 31. desember 2017. Oversikten er delt opp i følgende grupper:

Gruppe 1:

Aksjer i gruppe 1 omfatter aksjer som er eid av staten og finansiert med bevilgning over 90-post i statsbudsjettet og aktivert i kontogruppe 6260 i kapitalregnskapet pr. 31. desember 2018. Gruppe 1 omfatter i 2018 bare de eierposisjonene Kunnskapsdepartementet selv forvalter.

Gruppe 2:

Aksjer i gruppe 2 omfatter aksjer institusjonene har anskaffet med overskuddet av oppdragsfinansiert aktivitet, eller forvalter etter fullmakt fra Kunnskapsdepartementet.

Vi presiserer at det er kostpris på transaksjonstidspunktet som skal føres opp som bokført verdi ved rapportering til statsregnskapet. Historisk kostpris legges til grunn for denne oppføringen. Kostpris skal følgelig ikke justeres ved svingninger i markedsverdi. Vi viser til kapittel 4.4 Prinsipp for føring av statsrekneskapen i Meld. St. 3 (2017-2018).

Oppstilling og presentasjon av årsregnskapet for 2018

Vi viser til Finansdepartementets rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Presentasjon av årsregnskapet for 2018 skal følge bestemmelsene og rapporteringskravene og presenteres i samsvar med oppstillingsplanene i oppgjørspakkene for økonomirapportering som vil bli lagt ut på DBHs nettsider.

Departementet legger til grunn at bidrags- og oppdragsprosjekter som er fullført pr. 31. desember 2018, også avsluttes regnskapsmessig. Departementet forutsetter at regnskapet er avstemt.

Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-102 av 4. desember 2017 og forutsetter at standard kontoplan benyttes som føringskontoplan, og understreker at standard kontoplan er obligatorisk på tresifternivå. Når institusjonen tar i bruk underkonti, må slike passe innholdsmessig inn under det overordnede obligatoriske nivået på tre siffer. Tilsvarende gjelder dersom institusjonen tar i bruk konti på lavere nivå enn underkonto.

Årsregnskapet for 2018 skal inneholde følgende obligatoriske elementer:

- ledelseskomentarar
- bevilgningsoppstilling
- virksomhetsregnskap utarbeidet iht. de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Årsregnskapet med ledelseskomentarar pr. 10. februar kan avlegges administrativt (signert av virksomhetsleder), mens styrebehandlet årsregnskap skal avlegges ved at ledelseskommmentarene er underskrevet av styrets medlemmer og inngå i årsrapporten for 2018 som skal sendes til DBH innen 15. mars 2019, jf. Bestemmelsenes punkt 1.5.1.

De statlige regnskapsstandardene (SRS) skal danne grunnlaget for føring og presentasjon av regnskapet for universitetene og de statlige høyskolene, NUPI, Diku og Unit.

Årsregnskapet for 2018 skal leveres elektronisk til DBH og presenteres i samsvar med de oppstillingsplaner som er angitt i oppgjørspakkene for økonomirapportering på DBHs nettsider. Oppgjørspakkene vil være tilgjengelig på DBHs nettsider primo januar 2019. Oppgjørspakkene for årsregnskapet for 2018 er tilpasset bestemmelsene i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Departementet viser til punkt 4.3 i rundskriv R-115 og forutsetter at styrets ledelseskomentarar til årsregnskapet for 2018 inneholder følgende elementer:

- en kortfattet beskrivelse av institusjonens formål
- en bekreftelse på at regnskapet gir et dekkende bilde og er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement og med opplysning om eventuelle avvik
- en vurdering av institusjonens drift i perioden
- omtale av vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap
- omtale av utviklingen i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet
- omtale av gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder
- opplysning om at institusjonens revisor er Riksrevisjonen

Ledelseskommentarene til årsregnskapet skal begrenses til forhold som er av vesentlig betydning for å kunne vurdere institusjonens årsregnskap og økonomiske stilling, og være undertegnet av styrets medlemmer.

Regnskapsavleggelsen for 2018 pr. 10. februar 2019 skal være institusjonenes endelige årsregnskap. Eventuelle korrigeringer, for eksempel som følge av revisjonen, skal som hovedregel gjøres i påfølgende regnskapsår, med mindre departementet i samråd med Riksrevisjonen i særskilte tilfeller gir annen instruks. Vi viser for øvrig til reglene i SRS 3 om korrigering av feil.

3. Særskilte forhold som gjelder årsregnskapet for 2018

Sammenligningstall

Vi har oppdaget ved tidligere rapporteringer at sammenligningstall i regnskapet er endret uten at det er opplyst om endringene. Dette gjelder særlig linjen "Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)" i balansen. Dette påvirker vår statistikk og tabeller i tilstandsrapporten. Det må gis noteopplysninger dersom det er foretatt endringer i sammenligningstallene. Vi vil også påpeke at korrigering av feil som ikke er vesentlige skal resultatføres.

BOA

Vi har fått flere spørsmål fra institusjonene om hva vi mener med "slike midler fra Diku" i BOA-tabellen. Med "slike midler fra Diku" mener vi midler som Diku utbetaler på vegne av Kunnskapsdepartementet, f. eks midler fra Norgesuniversitet og Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU). Disse midlene skal klassifiseres som bevilgning i virksomhetsregnskapet, men skal ikke føres opp i bevilgningsoppstillingen.

For regnskapsår 2019 er det gjort endringer i klassifiseringen av slike midler. Dette er omtalt under punkt 4.

Avvik mellom saldobalanse og avlagt regnskap

Vi har i tidligere rapporteringer oppdaget at flere institusjoner har avvik mellom endelig saldobalansen og regnskapslinjene i det avlagte regnskapet. Virksomhetene bør innrette regnskapsføringen slik at en artskonto på tresiffernivå kun presenteres på en regnskapslinje.

Vi viser til gruppering av kontoer mot regnskapslinjer etter SRS på [dfo.no](https://dfo.no/filer/Fagomr%C3%A5der/SRS/Gruppering-av-kontoer-mot-regnskapslinjer-etter-SRS.xlsx) (<https://dfo.no/filer/Fagomr%C3%A5der/SRS/Gruppering-av-kontoer-mot-regnskapslinjer-etter-SRS.xlsx>).

Note 32

Noten inneholder en sammenstilling av datagrunnlaget for finansieringssystemet, og blir fylt ut automatisk.

Presentasjon av resultatinformasjon for nasjonale fellesoppgaver

Driften av en rekke nasjonale fellesoppgaver er etter avtale lagt til bestemte institusjoner, og slik at driftsutgiftene er inkludert i vertsinstitusjonens ordinære tildeling. Departementet forutsetter at resultatinformasjon for den enkelte fellesoppgave presenteres som note 19 i vertsinstitusjonens årsregnskap i 2018. Det vises til oppgjørspakken for årsregnskapet for 2018.

Gaver og gaveforsterkninger

Det er innført et særskilt opplegg som skal brukes ved rapportering av gaver som utløser gaveforsterkning, jf. omtalen av kapitalregnskapet foran. Vi viser ellers til punkt 3.3.8 i Finansdepartementets rundskriv R-8/2018. Skjema nr. 14 som er lagt ut på DBH skal brukes ved rapportering av inn- og utgående balanse og årets endringer for mottatte gaver og gaveforsterkningsmidler.

Korrigerende av feil og virkning av prinsippendring og estimatendring

Vi viser til reglene i SRS 3 om regnskapsføring av virkning av endring av regnskapsprinsipper for de institusjoner som har gjennomført prinsippendringer i 2018. Når det er gjennomført en prinsippendring skal forholdet omtales i prinsippnoten og sammenlikningstallene i balansen skal oppgis per 01.01.

Publisering av sentrale dokumenter for regnskapsåret 2018

Departementet gjør oppmerksom på følgende bestemmelser i Rundskriv R-115, pkt. 4.2 og Økonomibestemmelsene, pkt. 2.3.3:

- Årsrapporten med årsregnskapet skal publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai
- Virksomheten skal publisere revisjonsberetningen som et tillegg til årsregnskapet når beretningen er avgitt av Riksrevisjonen
- Departementet har avklart med DFØ at det er tilstrekkelig å løse dette gjennom en lenke til de dokumenter som er presentert på DBHs nettsider. Dette gjelder årsregnskap og revisjonsberetning. Tildelingsbrev skal publiseres på institusjonens hjemmeside

Bevilgningsoppstillingen

I tidligere rapporteringer har departementet registrert forholdsvis mange feilføringer og behov for rettinger i bevilgningsoppstillingen i oppgjørspakken. I den forbindelse vil vi understreke at det bare er bevilgninger som kommer direkte fra KD og andre departementer som skal inn i bevilgningsoppstillingen. Institusjoner som videreformidler til andre skal føre opp bevilgningen fra KD i sin bevilgningsoppstilling, mens institusjoner som mottar videreformidlet bevilgning ikke skal føre dette opp i sin bevilgningsoppstilling.

Gjennomføring av budsjettet og spesifikasjonene i note 15

Note 15 viser institusjonens gjennomføring av budsjettet og inneholder viktig informasjon både for departementet og den enkelte institusjon. Det er derfor viktig at note 15 er fullstendig og korrekt utfyllt. Departementet vil peke på at del I må inneholde alle relevante opplysninger om utsatt virksomhet, investeringer og andre forhold som er viktig for å kunne bedømme institusjonens økonomiske stilling og planlagte tiltak framover.

I oppstillingsplanen for note 15 er det som nevnt i vårt brev av 15. desember 2017 lagt til en ny del III. Del III gjelder bevilgninger til spesielle tiltak fra Kunnskapsdepartementet og

bevilgninger fra andre departementer som skal behandles tilsvarende. Større bevilgningsfinansierte tiltak som ikke er gjennomført og bevilgningsfinansierte tiltak hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i senere terminer fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i denne delen av note 15. Note 15 del III skal ikke brukes til periodisering av ordinære driftsbevilgninger, men de skal som i tidligere år presenteres i note 15 del II.

Kunnskapsdepartementet legger som nevnt avgjørende vekt på at institusjonene gjennomfører sine budsjetter, og også på at avsetningene må bygges ned. Samtidig er det viktig at avsetningene klassifiseres riktig og spesifiseres under korrekt formål i note 15. Departementet vil ytterligere understreke at riktig klassifikasjon og korrekt spesifisasjon i note 15 er avgjørende for at tabell 3 i oppgjørspakken skal gi et korrekt bilde av bindingene knyttet til kontantbeholdningen, og samtidig vise institusjonenes faktiske økonomiske handlingsrom. For at både note 15 og tabell 3 i oppgjørspakken skal gi et korrekt bilde av institusjonenes økonomiske handlingsrom, gjennomføringen av budsjettet og avspeile både de interne og eksterne bindingene som er knyttet til avsetningene, både for sektoren som helhet, i det enkelte år og over tid, er departementet kommet til at klassifiseringen av avsetningene må harmoniseres.

I forbindelse med vår analyse og gjennomgang av utvalgte deler av årsregnskapet for 2017 har vi avdekket en noe uensartet praksis når det gjelder klassifikasjon og spesifisasjon av avsetninger i note 15. Departementet forventer at spesifikasjonene er konkrete og at spesifikasjoner i note 15 del I ikke domineres av lange lister med betegnelser som "annen drift" og "andre prioriterte oppgaver".

Kunnskapsdepartementet har eksempelvis registrert at midler til rekrutteringsstillinger som ikke er besatt eller av andre grunner står ubenyttet, dels spesifiseres under "Strategiske formål" og dels under "Utsatt virksomhet". Departementet viser til at rekrutteringsstillinger forutsetningsvis skal benyttes i den termin de er bevilget eller snarest mulig deretter, og legger derfor til grunn at ordinære bevilgninger fra dette departement knyttet til rekrutteringsstillinger som ikke er benyttet, føres opp i avsnittet "Utsatt virksomhet" i note 15 del I.

Departementet vil be om at avsnittet "Andre avsetninger" i del I i note 15 reserveres til avsetninger som ikke er knyttet til et bestemt formål eller hvor det ikke foreligger eksterne bindinger, eksempelvis ulike reserver og midler som uten bindinger er stilt til rådighet for underliggende enheter ved institusjonen. Avsetninger som er knyttet til konkrete formål, bør spesifiseres etter sitt formål i de øvrige delene av note 15 del I. Ytelser knyttet til bestemmelser på personalområdet, eksempelvis ikke avvirket ferie og fleksitid, skal ikke klassifiseres som avsetning og spesifiseres i note 15, men klassifiseres som kortsiktig gjeld.

Linjen "Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål" i tabell 3 bør etter departementets mening så langt det er mulig vise hvilke midler som ikke er disponert eller bundet på balansedagen.

Omdisponering av kontantbeholdning fra ett formål eller prosjekt til et annet, for eksempel forsering av byggetiltak eller at byggeprosjekter gjennomføres utenom tur, bør klassifiseres som investering og spesifiseres under formålet "Større investeringer". Ved omdisponering av midler må avsetningene knyttet til de tiltakene man omdisponerer fra reduseres tilsvarende. Det tillates ikke at den enkelte summeringslinje i note 15 del I viser et negativt tall.

Bruken av del III i note 15 er som nevnt i all hovedsak i samsvar med forutsetningene. Departementet har imidlertid registrert et tilfelle der klassifiseringene ikke synes å samsvare med kriteriene som er angitt i merknadene til nevnte del i note 15. Departementet vil understreke at del III gjelder større bevilgninger til tiltak som ikke er gjennomført eller hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, eller at det er åpenbart ut fra formålet at inntektsføringen må utsettes.

Departementet legger til grunn at institusjonene utarbeider note 15 i henhold til ovennevnte retningslinjer.

Endringer i rapporteringspakken

- Note 8: Testen er endret tilbake slik den var i T1 2018 og tidligere. Denne endringen vil føre til at institusjoner som har kjøpt aksjer med bevilgning eller tingsinnskudd i 2018 vil få avvik i testen. Dette avviket godtas, men det må settes inn en merknad om dette i kontrollarket.
- Note 15 (N15I.6 – N15I.9): Har forenklet "Inntektsførte bidrag" i del I, slik at man nå kun trenger å oppgi inntektsførte bidrag på sumlinjenivå fra bidragsgiver.
- Note 15 (N15I.5): Har forenklet "Andre departement". Det skal nå rapporteres på oppgaver i stedet for "Utsatt virksomhet", "Strategiske formål", "Større investeringer" og "Andre avsetninger".
- Linje RE.11 i resultatregnskapet er tatt ut av pakken
- Linjene N1.7 og N1.16 i note 1 er tatt ut av pakken
- Linje N4.11 er tatt ut av note 4 og erstattet med nytt avsnitt om gevinst/tap ved avhendelse av anleggsmidler (N4.12).
- Linje N5.15 er tatt ut
- Note 6: Linje 33 til 49 er tatt ut

Rapportering av regnskapsdata til FoU-statistikken

For å lette lærestedenes rapporteringsarbeid og bidra til god kvalitet på FoU-statistikken for sektoren ønsker KD fortsatt fokus på leveransen av tilpassede regnskapsdata som underlag for denne statistikken. Malen for uttak av regnskap til FoU-statistikken ble utarbeidet i samarbeid med UHR, Forskningsrådet, lærestedene, NSD og NIFU i 2015 og har bidratt til en klar forbedring av dette viktige kildematerialet for FoU-statistikken. Rapporteringen av regnskapsdata skjer via NSD til NIFU som har ansvar for å utarbeide FoU-statistikk for UH-sektoren og dataene brukes til forhåndsutfylling av FoU-statistikken spørreskjema til fagenhetene. FoU-statistikken utarbeides annethvert år, neste rapportering vil derfor gjelde 2019-tall. Det er viktig at lærestedene i mellomtiden videreutvikler sine oppsett for leveranse av disse dataene. NIFU vil gi det enkelte lærested tilbakemelding om 2017-regnskapene. Det

er utfordringer knyttet til bruken av regnskapsdata for FoU-statistikk, disse omhandler særlig muligheten til å ta ut data med utland som finansieringskilde, oversikter over vitenskapelig utstyr og muligheten til å utligne interne transaksjoner på instituttnivå (9-serien).

4. Regnskapsrapportering i 2019

Nettobudsjetterte virksomheter skal rapportere periodiserte tall månedlig i henhold til SRS til DFØ. Frist for månedlig innrapportering til statsregnskapet.no er som angitt i tabellen nedenfor, jf. rundskriv R-11/2018.

<u>Periode</u>	<u>Frist</u>	<u>Periode</u>	<u>Frist</u>
1.1. – 31.1.2019	28.3.2019 ^{o)}	1.1. – 31.7.2019	22.8.2019
1.1. – 28.2.2019	3.4.2019 ^{o)}	1.1. – 31.8.2019	23.9.2019
1.1. – 31.3.2019	23.4.2019	1.1. – 30.9.2019	22.10.2019
1.1. – 30.4.2019	22.5.2019	1.1. – 31.10.2019	22.11.2019
1.1. – 31.5.2019	21.6.2019	1.1. – 30.11.2019	20.12.2019
1.1. – 30.6.2019	22.7.2019	1.1. – 31.12.2019	23.3.2020

Det skal sendes inn delårsregnskap pr. 1. og 2. tertial 2019 som kan avlegges etter forenklet modell. Fristene for delårsregnskap i 2019 for 1. tertial bli 1. juni og for 2. tertial 1. oktober. Saldobalanse for 1. og 2. tertial skal sendes inn 22. mai og 23. september og skal være lik saldobalansen/P-rapport som sendes til DFØ på samme dato.

Departementet vil i egne brev angi hvilke oppstillinger delårsregnskapene for 2019 skal omfatte.

Endringer fra 2019

Endringer i de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Departementet gjør oppmerksom på at det vil komme endringer i de statlige regnskapsstandardene med virkning fra 2019/2020.

Endringer i standard kontoplan

Vi viser til rundskriv R-102 av 29. november 2019. Den viktigste endringen er innenfor kontogruppe 67 *Kjøp av konsulenttjenester og andre fremmede tjenester*. En fullstendig oversikt som viser endringer i standard kontoplan fra tidligere versjon finnes på nettsidene til DFØs hjemmesider. Endringene gjelder fra 1. januar 2019.

Endringer i klassifisering av bevilgning

I henhold til SRS 10 er det kun bevilgninger fra departement gitt i tildelingsbrev som skal klassifiseres som inntekt fra bevilgning i virksomhetsregnskapet. Midler som kommer fra andre kilder skal klassifiseres som inntekt fra tilskudd og overføringer, salg eller oppdrag.

I "Eksempler på klassifisering og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)" har vi listet opp unntak fra denne regelen. Årsaken til at denne løsningen ble valgt er at virksomhetene ikke skulle få uttelling i BOA-indikatoren for midler som tidligere i hovedsak ble gitt direkte fra KD til virksomhetene i UH-sektoren.

Fra 2019 er det kun tildelinger fra departement gitt i tildelingsbrev som skal klassifiseres som bevilgning i virksomhetsregnskapet med unntak av basisbevilgning fra forskningsrådet som også er eksplisitt nevnt i SRS 10. Vi gjør disse endringene for å forenkle regnskapsføringen for institusjonene i UH-sektoren.

En konsekvens av denne omleggingen er at unntakene som er listet opp i tabellen skal klassifiseres som bidrag/tilskudd. Institusjonene vil også få uttelling for disse midlene i BOA-indikatoren i finansieringssystemet.

Inntektsføring av bevilgning

Hovedreglene i sektoren i dag er at grunnbevilgningen fra departementet anses som opptjent ved årets slutt. Dette vil fremdeles være hovedregelen i 2019.

Dersom det i tildelingsbrevet angis en konkret oppgave med et angitt beløp som ikke er utført på rapporteringstidspunktet, skal ubenyttet bevilgning knyttet til denne oppgaven klassifiseres som ikke inntektsført bevilgning, og presenteres i del III i note 15.

Note 15 – Budne og ubudne avsetninger

Det er for tiden stor oppmerksomhet på avsetningene i UH-sektoren.

I juni 2018 ble det utarbeidet en rapport om gjennomgang av overføringer i universitets- og høyskolesektoren. Formålet med rapporten var foruten å gjennomgå avsetningene å skille frie midler fra midler som er bundet til konkrete formål og prosjekter. Rapporten tar utgangspunkt i tabell 3 i de standardiserte nøkkeltallene som inngår i Finansdepartementets årlige rundskriv om Retningslinjer for materialet til regjeringens første konferanse om statsbudsjettet. Tallene i tabell 3 som gjelde avsetningene hentes fra sumlinjene i note 15.

Som en følge av den oppmerksomheten avsetningene har fått vil Kunnskapsdepartementet gjøre endringer i note 15 del I slik at skillet mellom frie midler og midler som er bundet til konkrete formål fremgår tydeligere. Institusjonene må selv ta stilling til om midlene er bundet eller til fri disposisjon for styret ved institusjonen etter de retningslinjene som gis nedenfor.

Endringer i note 15 del I fra 2019

Kartleggingen av overføringene som Kunnskapsdepartementet gjorde tok utgangspunkt i tabell 3 i de standardiserte nøkkeltallene for å identifisere bundne og ubundne avsetninger. Tallene i tabell 3 hentes blant annet fra sumlinjene i note 15 del I. Som en følge av dette endres teksten i note 15 del I slik at den knyttes tettere opp mot tilsvarende tekst i tabell 3. Som bundne avsetninger regnes avsetninger som det er knyttet forutsetninger til fra eksterne parter selv om midlene allerede er inntektsført. Avsetninger besluttet av institusjonens ledelse til å fullføre "påbegynte, men ikke fullførte prosjekter og oppgaver" regnes også som bundne avsetninger. Som ubundne avsetninger regnes avsetninger til ikke igangsatte prosjekter og oppgaver som er et resultat av interne prioriteringer ved den enkelte institusjon.

I tabell 3 hentes linjen "Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet" fra linjen med referanse N15I.1 som er summen i avsnittet "Utsatt virksomhet" i note 15 del I. For å få konsistens mellom note 15 og tabell 3 endres teksten fra "Utsatt virksomhet" til "*Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver*" som indikerer at her skal institusjonene føre opp avsetninger knyttet til prosjekter og oppgaver som er startet opp, men som ikke er fullført på balansedagen. Som følge av at avsnittet skal omfatte prosjekter og oppgaver som er påbegynt, regnes denne avsetningen som bundet.

Videre i tabell 3 hentes linjen "Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål" fra linjen med referanse N15I.2 som er summen i avsnittet "Strategiske formål". Denne avsetningen regnes som ubundet som følge av at den er et resultat av den enkelte institusjons interne beslutninger om tiltak som ikke er startet opp på balansedagen. I rapporten fra gjennomgangen av avsetningene er det lagt til grunn at det ikke er knyttet eksterne bindinger til avsetningene i dette avsnittet. Teksten i avsnittet endres fra "Strategiske formål" til "*Avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver*".

I avsnittet "Andre avsetninger" i tabell 3 hentes linjen "Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål" fra en rekke linjer i hele note 15. Imidlertid er det bare summen av avsetningene i avsnittet "Andre formål" (linjereferanse N15I.4) og summen av avsetningene i avsnittet "Kunnskapsdepartementet" (linjereferanse N15II.1) i note 15 del II Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver som regnes som ubundet i rapporten fra gjennomgangen av avsetningene. Resten av avsetningene som presenteres på denne linjen i tabell 3 fra note 15 del II og III regnes som bundet. Teksten i avsnittet endres fra "Andre avsetninger" til "*Avsetninger til andre formål*".

I tabell 3 hentes linjen "Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet" fra linjen med referanse N15I.3 som er summen i avsnittet "Større investeringer" i note 15 del I. I gjennomgangen av avsetningene er denne avsetningen regnet som bundet. Teksten i avsnittet endres til "*Påbegynte investeringsprosjekter*" som indikerer at her skal institusjonene føre opp investeringsprosjekter som er startet opp, men som ikke er avsluttet på balansedagen. Inntektsførte midler som er satt av til investeringsprosjekter som er vedtatt, men som ikke er startet opp, skal spesifiseres i avsnittet "*Avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver*".

I tillegg er avsnittet "Andre departementer" forenklet slik at det presenteres hvilke oppgaver det er gjort avsetninger for å gjennomføre. Tilsvarende er avsnittet "Inntektsførte bidrag" også forenklet slik at det i avsnittet presenteres summer for den enkelte bidragsyter. Normalt gir bidragsvirksomheten i sektoren ikke overskudd som kan inntektsføres og avsettes, og avsnittet er ment til bruk om det inntreffer en situasjon der et bidragsprosjekt går med overskudd eller underskudd som skal resultatføres.

Departementet legger til grunn at sumlinjene i note 15 del I ikke skal vise negative tall. Ved omprioriteringer mellom prosjekter/oppgaver må avsetningene også omdisponeres. Interne oversikter skal ikke presenteres i note 15.

Endringene i oppgjørspakken vil bli nærmere omtalt.

Med hilsen

Peter Olgyai (e.f.)
avdelingsdirektør

Morten Haugom
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Database for statistikk om høgre utdanning
Riksrevisjonen

Adresseliste

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	Postboks 6768 St. Olavs plass	0130	OSLO
Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning			
Høgskolen i Innlandet	Postboks 400	2418	ELVERUM
Høgskolen i Molde	Postboks 2110	6402	MOLDE
vitenskapelig høgskole i logistikk			
Høgskolen i Østfold		1757	HALDEN
Høgskulen i Volda	Postboks 500	6101	VOLDA
Høgskulen på Vestlandet	Postboks 7030	5020	BERGEN
Kunsthøgskolen i Oslo	Postboks 6853 St Olavsplass	0130	OSLO
Nord universitet	Postboks 1490	8049	BODØ
Norges Handelshøyskole	Helleveien 30	5045	BERGEN
Norges idrettshøgskole	Postboks 4014 Ullevål Stadion	0806	OSLO
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	Postboks 5003	1432	ÅS
Norges musikkhøgskole	Postboks 5190 Majorstua	0302	OSLO
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet		7491	TRONDHEIM
Norsk utenrikspolitisk institutt	Postboks 7024 St. Olavs plass	0422	OSLO
OsloMet – storbyuniversitetet			
Samisk høgskole	Hánnoluohkká 45	9520	KAUTOKEINO
Unit - Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning	Pb. 5883 Majorstuen	0308	OSLO

Universitetet i Agder	Serviceboks 422	4604	KRISTIANSAND S
Universitetet i Bergen	Postboks 7800	5020	BERGEN
Universitetet i Oslo	Postboks 1072 Blindern	0316	OSLO
Universitetet i Stavanger		4036	STAVANGER
Universitetet i Sørøst-Norge	Postboks 235	3603	KONGSBERG
Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet		9019	TROMSØ